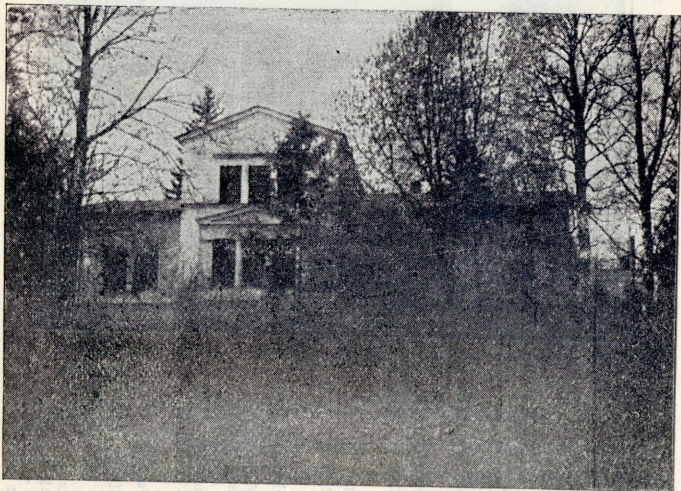

ARH PT-429

TARTU NOORTE MEESTE
KRISTLIK ÜHING

VALLIKRAAVI TÄN. NR. 19/23

TELEFON NR. 402

Ühingu püahoone

Tartu Ülikooli Raamatukogu

ARHIIVKOGU

6 11574 720

Ühingu juhatas.

Dir. A. Jõudu
R. Koemets
Joh. Koiva
prov. J. Lill
J. Maasik
prof. A. Paldrock
kol. S. Pinding
prof. P. Põld, esimees
H. Raag
prof. H. B. Rahamägi
E. Steinberg
H. Tiedt
M. Tomson
kol. K. Tulff

Finants-komitee.

H. S. Gott, M. Jänes, Dir.
A. Jõudu (esimees), Joh.
Koiva, prof. A. Paldrock,
A. Punga, prof. P. Põld,
prof. H. B. Rahamägi.

Tõejubid.

Julius Bergstein - üliõpi-
las tööjuht. Aleksander
Jakobson - kehakasvat.
osak. juhataja. Artur
Kasak - pääsekretär.
Linda Viilu - majandus-
osakonna juhataja.

Lugupeetud kaaskodanik!

Mitmeaastased kogemused N. M. K. Ü. töös on näidanud, et poisid ja nooredmehed vajavad juhtimist. Nad on kui loodusjõud mis ainult õigetes raamidest paigutatuina teenivad inimkonda. Noorel on õigus saada hääd kasvatust ja mõistlikku meelelahutust, mis annab temale õige elusuuna. Meie, praegune põlv, kanname vastutust tuleviku eest. Missugustesse tingimustesse asetame noored, sarnased on tulevase põlve mehed.

Poisid ja nooredmehed arenevad tegevuse kaudu. Neile on otse loomupärane alaline vajadus tegevuse järele, olgu see hääs ehk halvast suunas. Poiss on üldse kärstitu, ta otsib alati oma elutungidele väljendust. Ei ole mitte ükskõik, kuidas poiss seda saavutab. Noor inimene ei kritiseeri palju, vaid andub tihti igale ettejuhtuvale tegevusele ja meelelahutusele, kusjuures igakordne ümbruskond seda suurel määral määrab. Ajakirjandusest loeme igapäev, kus palju noorimehi nõrga iseloomu ja halva keskkonna mõjul satuvad kuritegevusele, ebakõlblisele elule ja lõpetavad elutüdimusega. Sellane noormees on ühiskonnale hädaohuks ja koormaks.

Ometi saame selle ärahoidmiseks palju kaasa mõjuda, kui anname noortele kasulikku tegevust ja loome neile mõistliku meelelahutuse. Ja seda on neile hädasti tarvis just nende vabal ajal. Seda arvestades on Noorte Meeste Kristlik Ühingu korraldanud oma tegevusprogrammi noortele just nende vaba aja otstarbekohase kasutamise mõttes. Järgnevad leheküljed annavad lühikesi ülevaateid Ühingu tööst.

On loomulik, et Ühingu omal jõul ei suuda seda suurt tegevust üleval pidada, vaid ta on selleks seltskonnalt alati väärikselt kaasabi saanud.

Tartu Noorte Meeste Kristliku Ühingu juhatus ja finantskomitee loodavad, et Tartu seltskond ka käesoleval aastal Ühingu lehelisele moraalsele ja materiaalsele kaasabi võimaldab.

Sügava lugupidamisega

Dir. A. Jõudu

Finants komitee
Esimees.

Prof. P. Põld

N. M. K. Ü. Esimees.

A. Kasak

Sekretär.

Tartu 1929. a.

Usuline loeng.

Usuline töö.

N. M. K. Ü. usulises töös kasutatakse otsekohest ja kaudset töömeetodi. On arusaadav, et noorte hulgas, kes pole saanud kindlat usulist kasvatust, ei saa otsekohe alata puhtusulist tööga. Sellepärast on Ühingu kehaline, mõistuslik ja seltskondlik tegevus sihitud usuliste väärtustele. Noored võttes osa mitmeid aastaid Ühingu tegevusest omandavad selles õhkkonnas kristliku ilmavaate ja eluviisi. Suurt osa mängib juhtide sõprus, mis usuelule vajalikuks aluseks. Ainult sõna kaudu ei saa noori eetilisele ja usulisele äratundmisele viia. Sõbraliku koostöö kaudu istutab juht poisisse ja noormehesse usulist tõsidust, mis väljendub ka tegelikus elus.

Alljärgnevad andmed näitavad, et ka puht usulised koosolekud Ühingu juures sagenevad.

	Usuliste koosolekute arv.	Osavõtt.
1926. a.	31	226
1927. a.	30	880
1928. a.	52	916

Statistika näitab, et osavõtjate hulk jõudsalt on kasvanud, kuna sellega võrreldes koosolekute arv enam-vähem püsivaks jäänud. See tõendab, et noored hakkavad rohkem huvi tundma puhtusulist koosolekute vastu.

Ühingu segakoor (hiljuti asut.)

Seltskondlik tegevus.

Noored vajavad mõistlikku meelelahutust. Seda on võimaldanud Ühing oma seltskondliku osakonna tegevuse kaudu. Siin on Ühingul võidelda suurte probleemidega. Varem oli noortes suur pidutsemise kirk, mida oli raske ohjeldada; sellest olid ka tingitud rohkearvulised seltskondlikud õhtud. Viimase paari aasta jooksul on see aga hoopis teistsuguse suuna võtnud. Praegu on propageeritud ja ka tegelikult rohkem kasutamist leidnud kasulikud mängud, eriti ping-pong j. t. samuti ka omavahelised programmiga teostatud väiksematele gruppidele, mis võimaldab luua tihedamaid sõprussidemeid Ühingu liigete vahel.

Siin saaks Ühing palju ära teha, kui majanduslikud olud rohkem võimalusi annaks. Ühingu ruumes puudub veel palju, mida hädasti vajaks rohke noorte pere. Ühingu naiskomitee on paariaastasel tegevusel juba nii mitmegei probleemi lahendamise oma lahke kaasabiga võimaldanud.

Statistilised andmed.

Aasta.	Koosolekute arv.	Osavõtt.
1924. a.	326	11 248
1925. a.	304	13 316
1926. a.	514	13 448
1927. a.	673	15 422
1928. a.	575	9 688
1929. a. 1. I.—1. X.	907	13 155

Stenograafia (kiirkirja) kursus.

Haridustöö.

Ühingu hariduslik tegevus sünnib kursuste, loengute ja haridusliste klubide kaudu. Ühingul on küll võrdlemisi hää ja rohkearvuline raamatukogu, kuid rõhuvas enamuses koosneb see võõrakeelseist raamatuid; suur puudus on eesti-keelsetest raamatutest.

Kursustest osavõtu maks on alati mõõdukas olnud, mis nad kättesaadavaks teeb vaesematest kihtidest noortele, kes omandades kursuse kaudu vastavaid eriteadmisi on kergemalt suutnud lahendada omi majanduslikka probleeme. Hariduslikud klubid on pakkunud praktiseerimisvõimalusi vastavatel aladel.

Rohket osavõttu on ka populaarteaduslikud loengud leidnud.

Arvulisi andmeid haridustööst.

	Koosolekute arv.	Osavõtt.
1924. a.	860	8 390
1925. a.	837	10 806
1926. a.	799	9 801
1927. a.	617	9 054
1928. a.	908	11 668

Poiste klubi juhatajaga.

Poiste klubid.

Ühingu juures on alaliselt ligemalt 300 poissi. Neil igalühel on omad vanadusekohased huvid, vajadused, kalduvused ja arenemistasapind. Töö otstarbekohasuse mõttes jagunevad poisid grupidesse ehk n. n. klubidesse.

Klubi moodustab ülevalnimetatud iseäralduste järele enam-vähem ühetaoliste poiste kogu, arvuliselt 10—20. Klubi tegevust juhib ja kannab vastutust selle eest täiskasvanud isik, kes osutub hääks poiste sõbraks ja kellel on poiste pääle kasvatuslikku mõju. Tegeliku töö kordasaatjaks valivad poisid ise endi hulgast 3—5 liikmelise juhatuse. Klubil on oma tööprogramm ja kindel asjaajamine. Koosolekuid peetakse harilikult 1 kord nädalas. Koosolekute kavasse kuuluvad peamiselt tegevused, mis järgmisel leheküljel loetletud.

Klubide süsteemi kaudu on Ühingul võimalus kõige paremini poiste pääle mõjuda. Klubi liigete vähem arv võimaldab klubi juhatajal — täiskasvanud isikul omi poissa hästi tunda, samuti tunnevad poisid üksteist väga hästi. See omakord loob vastastikuse sõpruse kaudu hää õhkkonna, mis on soodne pind kasvatuslikule mõjutustele. Tihti leiab Ühingu juures klubisid, kus nimetatud vaim ideaalselt hästi väljaarenenud. Sarnases õhkkonnas hakkab kasvatuslik mõju ka kõige halvemale poisile külge.

Poiste meelelahutused talveõhtuil.

Mida pakub ühing poistele.

Klubide töö. Mängud: seltskondlikud, ping-pong, male, kabe, mah-jong, domino jne.; rühmmängud - ruumes, aias, spordiplatsil, laagris, rännakutel.

Keha kasvatus. Kergejõustik, pesapall, jalgpall, võrkpall, korvpall, veesport, suusasõidud, tervishoiu õpetused, keha kontroll jne.

Loengud, referaadid, vaielused. Usulistes, kehakultuuri, koduse elu, seltskondlikes, koolielu, töö, kodaniku enesearendamise, teiste teenimise jne. küsimustes.

Käsitööd

Näitused

Kursused

Noorte jumalateenistus.

Piibli uurimine

Isa ja poja õhtu

Emaja poja õhtu.

Laagrid

Rännakud

Looduse uurimine

Kutsevalik

Kunstiaia

Seltskondlikud õhtud

Õpetlikud kino- ja valgus-
pildid jne.

Juht oma poistega juttu vestmas.

Poisi vaba aeg.

Igal poisil on päevas mõni tund vaba aega. Tööpoiss vabaneb kella 4—6 paiku. Kooliõpilasel, kui tema korralikult oma koolitöö teinud, jääb ka päevas paar tundi vaba aega üle. Leidub pealegi suur arv neid poissa, kellel juhuslikult (algkool lõpetatud, tööd pole veel leidnud) õige palju aega on.

Mida teevad need poisid omal vabal ajal? Vastuseid sellele küsimusele on väga palju. Ühingu poiste osakonnas on korraldatud selle küsimuse üle Ühingu liikmeks asutajate poiste seas ankeete. Vastuse andjaist leidub palju, kes on omale valinud juba kindla meelelahutuse, nende hulgas ka sarnaseid, mis poisile kahjulikud on. Suur hulk on poissa, kes vaba aja juhuslikkudeks meelelahutusteks kasutavad, kes on kaasakistud esimesest ette juhtunud mõjust, olgu ta hää või halb. Ometi on poisi vaba aja kasutamisel suur mõju tema arenemisele. Siit jäävad poisi iseloomu kustumata jooned. Poiss on siin vabatahtlikult tegevust valinud, selle mõju jääb kindlamini püsima.

Kui tahame, et poisi vaba aeg teda paremusele arendaks, siis peame poisile mõistlikku, kasulikku ja huvitavat ajaviidet pakkuma, mis peletab poisist eemale pahad mõtted ja teod.

Seda on Ühing alati silmas pidanud.

Ühingu skautrühm laagri sõitmas.

Poiss ja loodus.

Kuigi Tartu pole suurlinn, siiski kisub ta poisi ja noormehe kaugele vabast loodusest. Linnaelu askeldused ja närvilikkus muudavad inimese liig masinlikuks ja röövivad temalt palju ilusamaid tundeid. Ka tervislikule seisukorrale ei jäta nad mõju avaldamata.

Need lühikesed read ei suuda pikema't kirjeldada looduse kasu areneva poisi isikule. Igaüks, kel huvi on, jälgigu poissa linnas ja tulgu neid samu poissa Ühingu laagri ehk rännakule vaatama — see räägib selgemat keelt poisi vabadusest looduse järele.

Sellepärast pöörab Ühing suurt tähelepanu poisi lähendamisele loodusele. Ühing korraldab laagreid, rännakuid ja metsamänge poistele. Praegu on ehitusel Vasula järve ääres onn, kus võib korraldada lühikeseajalisi laagreid, rännakuid ja suusa retke.

Vabas looduses avaneb poisi hing ja tema iseloomu jooned paistavad juhile paremini silma, mis võimaldab vastavas suunas juhtida kasvatuslist tööd poiste juures.

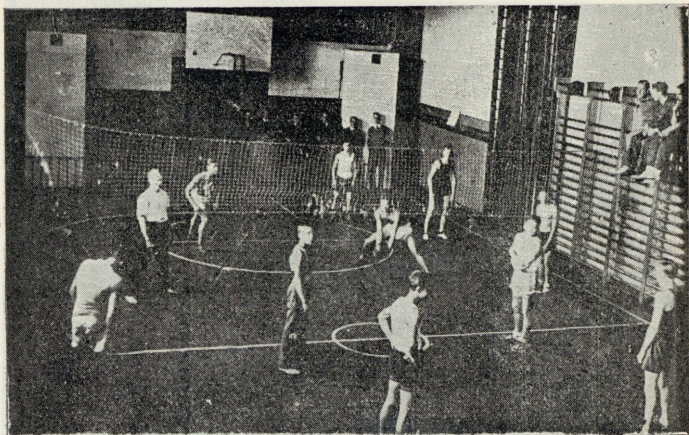

Poiste onn Vasula järve ääres.

Statistilisi andmeid poiste löösl.

Aasta.	Koosolekute arv.	O savõtt.
1924. a.	445	5 671
1925. a.	1 243	16 976
1926. a.	1 380	18 493
1927. a.	1 244	15 828
1928. a.	1 214	16 102
1929. a. 1. I. — 1. X.	1 246	16 983

Nooredmehed võimlas.

Kehakasvatuse töö.

Praegusel ajajärgul, kus tegevus noori rohkem kinnistes ruumides sunnib viibima, on hädatarvilik nende kehalise arengu eest hoolitseda.

Ühing ei võta kehakasvatustööd mitte ainult kui puht füüsilist arendamist, vaid püüab selle kaudu eestkätt üldkasvatustlikult mõjuda. Kehakasvatuse töö kaudu on kerge poisi iseloomule läheneda ja sinna head mõju viia. Teisest küljest pakub kehakasvatuse töö poistele ja noortemeestele suurt huvi, mille tõttu nad häämeelega Ühingu juures organiseeruvad. Siit edasi hakkab neil aegajalt huvi kasvama ka seltskondliku ja usulise tegevuse vastu.

Kehakasvatustliku tegevuse alal on Eesti Ühingud varustatud hääde vanemate ja nooremate juhtidega. Mitmed neist on lõpetanud N. M. K. Ü. kehakasvatuse ülikooli Genfis ja Springfieldis, mõned õpivad praegu ja tulevikus valmib jälle mõnele Ühingu nooremehele võimalus sinna õppima sõita.

Kehakarastus Ühingu saalis.

Statistilisi andmeid kehakasvatusest.

Aastad.	Koosolekute ja tegevuste arv.	Osavõtt.
1924. a.	449	7 548
1925. l.	565	10 908
1926. a.	724	15 260
1927. a.	769	11 908
1928. a.	1 121	17 319

Kehakasvatustunde õppetund.

Ühingu juhtide ettevalmistus.

Poiste ja noorte meeste juhtimine on väga vastustusrikas ala, mis nõuab hääde eelteadmistega juhte.

Juba 7 a. tagasi asutati juhtide treeninguks suvikool, mida korraldavad Balti riikide Ühingud ühiselt. See tuleb ühisel jõul majanduslikult odavam ja mis pääasi: on võimalus leida paremaid õppejõude kohapäält kui ka välismaalt. Suvikool korraldatakse iga aasta Tartu Ühingu juures.

Nimetatud kooli kaudu on Ühingu suutnud hankida omale terve rea häid juhte.

Nagu statistika näitab, on Ühingu töö arvuliselt viimaste aastate jooksul teatava stabiilsuse saavutanud. Nüüd on eriline tähelepanu pöördud hääde juhtide arendamisele, et töö oma sisulise tasapinna poolest enam ja enam areneks. Pääle suvekooli korraldab Ühing erikursusi kehasvatuse- ja poiste töö juhtidele.

Läbisõidul siinviibijad väljamaa Ühingute sekretärid annavad ka üksikuid treeningtunde.

Mitte vähema tähtsusega pole ka juhtide mitmeaastane praktika Ühingu tööalal.

Ühingu üldtegevus arvudes.

Aastad	Koosolekute arv	Osavõtjaid
1924	2653	38288
1925	4082	64346
1926	4801	73918
1927	4708	70545
1928	6064	88965

1928. a. jooksul on

Ühingus (365 päeva) iga päev peetud keskmiselt 16 koosolekut. Koosolekute ja tegevustest osavõtjaid oli igapäev keskmiselt 242 inimest.

Ühingu ruume kasutasid alaliselt möödunud aastal järgmised organisatsioonid :

1. Vaestelaste lõunakodu
2. Rahvusvaheline lepitusliit
3. „Christian Science“
4. Häättemplerite Ordo
5. Kristlik Üliõpilas Ühing
6. E. Ü. S. Huljehiis
7. Akadeemiline Skautide Selts
8. Tartu Skautide Maleva
9. „Cantate Domino“ laulukoor
10. „ „ lastekoor
11. Tartu Maarja lauluselts
12. „ Peetri „
13. „ Naislauluselts
14. „ Raadio-Foto klubi
15. prl. Velding'u lasteaed
16. Sise- ja välismaa ekskursioonid.

Ühingu aegade arv

Aasta	Koosoleku arv	Osavõtjad
1924	2671	38288
1925	4082	64310
1926	4801	73918
1927	4702	70545
1928	6004	83085

1928. a. juunil on

Ühingu (565 päeva) igapäev peetud keskmiselt 16 koolitajat. Koosolekust ja tegevustest osavõtjaid oli igapäev keskmiselt 212 inimest.

Ühingu koostise ja tegevuse ajalise jaotuse tabel

1. Vastlaskite loomine
2. Rahvusvahelise lepitamise
3. Christian Science
4. Hällimõeluse Ordo
5. Katoliku Ühikute Ühing
6. E. Ü. S. lühelõike
7. Akadeemiline Skandide Selts
8. Tants Skandide Maleva
9. Caniste Dominio, lühelõike
10. lühelõike
11. Tants Maleva lühelõike
12. Festi
13. Naisühelõike
14. Raadio-Foto klub
15. pih. Veidim' u lühelõike
16. Sise- ja välismaa ekskursioonid